

-
11. Faoi láthair, tá seirbhísí foirceannta toirchis á gcur ar fáil ag 10 gcinn de 19 n-ospidéal/n-aonad máithreachais go luath sa toircheas. Spreagfaimid ospidéil eile na seirbhísí sin a rolladh amach tuilleadh ach d'ainthin an CNSBN gur dúshláin shuntasacha iad diúltú coinsiasach agus earcú foirne maidir leis sin. Táimid i dteagmháil leis an CNSBN agus an Ceannasaí Cliniciúil le haghaidh Seirbhísí Foirceannta Toirchis, An Dr Aoife Mulally, faoi na seirbhísí a rolladh amach in ospidéil/aonaid mháithreachais eile in 2020. Anuas air sin, forbraodh agus cuireadh i bhfeidhm Samhail Chúram athbhreithnithe le haghaidh seirbhísí foirceannta, samhail a bheidh i bhfeidhm le linn na paindéime. Mar chuid den tsamhail, beidh comhairliúchán ó chian le liachteachtóir chun críche foirceanadh a fháil go luath sa toircheas.
  12. Tacaíonn an tAonad le hOifig an Phríomhoifigh Leighis (OPL) agus an CNSBN chun freagairt a dhéanamh do na moltaí i dtuarascáil na OPL maidir le húsáid na n-ionchlannán mogaill trasfhaighne agus chun na moltaí sin a chur i bhfeidhm. Táimid i dteagmháil leis an CNSBN maidir le Seirbhís Náisiúnta um Aimhréidheanna mar gheall ar Mhogall a rolladh amach in 2020.

Saincheisteanna suntasacha eile

Tionscadal an Ospidéil Náisiúnta Mháithreachais

13. Tá an Roinn i dteagmháil le St Vincent's Healthcare Group (SVHG), an tOspidéil Náisiúnta Máithreachais (ONM) agus FSS maidir le creat dlíthiúil a fhorbairt chun infheistíocht shuntasach an Stát san ospidéil máithreachais nua i bpáirc na Leamhán a chosaint. Ach is ceist chasta é an creat dlíthiúil a fhorbairt, mar táimid ag iarraidi go gcoinnítear faoi úinéireacht phoiblí ospidéil atá á thógadh le hairgead poiblí ar thalamh príobháideach agus a bheidh á oibriú ag ospidéil deonach.
14. Go dtí seo, d'aontaigh SVHG léasa 99 bliain a thabhairt don Stát don talamh ar a dtógfar an t-ospidéil nua. Cuirfidh sé sin ar chumas an Stát úinéireacht an ospidéil nua a ghlacadh. Tabharfaidh an Stát *Ceadúnas Oibríocháin* do Chuideachta Ghníomhaíochta Ainnrithe an ONM agus do SVHG chun soláthar seirbhísí sláinte san fhoirgneamh nua a chumasú.
15. Ar deireadh cinnteoidh an creat dlíthiúil go mbeidh neamhspleáchas cliniciúil agus oibriúcháin ag an ONM nua, chomh maith le neamhspleáchas airgeadais agus buiséadach. Tá sé mar aidhm ag an gcreat prionsabal áirithe a dhaingniú go cinnte, is é sin go soláthrófar cúram san ospidéil nua gan idirdhealú a dhéanamh bunaithe ar chreideamh, grúpa eitneach nó gné eile agus go mbeidh aon ghnáthamh leighis a chloíonn le dlíthe na tire ar fáil ansin.
16. Ar an 8 Bealtaine, d'fhogair na Siúracha Reiligiúnacha Carthanacha gur fhaomh an Vatacáin a scairshealbhú na Siúracha in SHVG a aistríu chuig cuideachta nua, *St Vincent's Holdings CLG*. Ba cheart go bhfaighfi réidh le haon inní atá fós ann go mbeadh tionchar ag reiligiún ar an Ospidéil Náisiúnta Máithreachais nua.

Cosc agus Rialú Ionfhabhtuithe in Ospidéil Ghéarmhíochaine

17. Mar gheall ar an ríthábhacht a bhaineann le cleachtais chois agus rialaithe ionfhabhtuithe (CRI) chun baill foirne agus othair a chosc, thug an Fhoireann Náisiúnta um Éigeandáil sa tSláinte Phoiblí (FNÉSP) sainordú go geurísi sráth 29 gníomh i bhfeidhm chun aistríú an víris in ospidéil ghéarmhíochaine a chosc; chun an t-éileamh ar chúram sláinte speisialaithe a mhoilliú; chun grúpaí i mbaol a chosaint; chun oibrithe cúram sláinte a chosaint; agus chun líon na gcásanna a easpórtáiltear chuig áiseanna cúram sláinte eile agus an pobal i gcoitinne a íoslachdú.
18. Cé gur thug FSS le fios go ndearnadh dul chun cinn maith maidir leis na gníomhartha sin a chur i bhfeidhm, beidh infheistíocht shuntasach ag teastáil chun forbairt a dhéanamh ar sholáthar foirne

---

CRI agus ar acmhainn teicneolafocht faisnéise agus cumarsáide (TFC) de réir a chéile sna blianta atá amach romhainn, chun soláthar seirbhísí sláinte a bhaineann le COVID-19 agus nach mbaineann le COVID-19 a bhainatiú go sábháilte agus go hinbhuanaithe amach anseo. Chomh maith leis sin, d'aithin FSS roinnt feabhsúchán atá ag teastáil ar CRI go práinneach agus ar féidir iad a chur i bhfeidhm láithreach. Cabhróidh siad leis an riosca do bhaill foirne agus d'othair a fioslaghdú agus a mhaolú. Tá an Roinn ag iarraidh an maoiniú breise atá ag teastáil chun aghaidh a thabhairt ar na riachtanais phráinneacha CRI sin a fháil, agus leanfaidh sé ag plé an cheist sin le FSS.

Imeachtaí nó clocha mile tábhachtacha

- Athlonnú an Ospidéil Náisiúnta Mháithreachais: an creat dlíthiúil a chur i gcrích; faomhadh an Cháis Gnó Deiridh ag an Rialtas agus túis a chur leis an bpróiseas tairisceana.
- An Straitéis Náisiúnta Máithreachais: an Chonair *Cúram faoi Thacaiocht* a mhéadú agus a úsáid; dul chun cinn a dhéanamh ar líonraí máithreachais láidre a rolladh amach; Creat Cáilfochta agus Sábháilteachta CNSBN a chur i bhfeidhm.
- Gínéiceolaíocht: an tSamhail Chúraim le haghaidh Gínéiceolaíocht a chur i gcrích; clinicí gínéiceolaíochti siúlacha a rolladh amach ar aon dul le Céim 1 den Phlean.
- An tsamhail chúraim le haghaidh neamhthorthúlachta a rolladh amach trí na Moil Réigiúnacha Torthúlachta a fhorbairt.
- Seirbhísí foircannta toirchis a rolladh amach tuilleadh in ospidéil ghéarmhíochaíne.
- An tSeirbhís Náisiúnta um Aimhréidheanna mar gheall ar Mhogall a rolladh amach.

**AN TÀONAD BEARTAIS PLEANÁLA UM AISTRIÚ FOLA & ORGÁN AGUS SEIRBHÍS OSPIDÉIL
GHÉARMHÍOCHAINÉ**

Feidhmeanna an Aonaid

1. Is é ról uileghabhálaach an aonaid beartas maidir le fuil, orgán agus fiochán a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm. Tá an t-aonad freagrach as forbairt beartais, rialachas agus maoirseacht na ngníomhaireachtaí, reachtaiocht a dhreachtú, Treoracha AE a thrasúiomh, ionadaofcht a dhéanamh ar an Aire in Achomhairc Ard-Chúirte a eascraíonn as an mBinse Cúitimh i ndáil le Heipítíteas C agus VEID agus aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna a bhaineann le fuil, orgán agus fiochán. Oibríonn an tAonad le Seirbhís Fuilaistriúcháin na hÉireann chun caighdeán agus sábháilteacht na fola agus na dtáirgí fola a chinntí, agus le Deonú agus Trasphlandú Orgán Éireann (DTOÉ) chun a chinntí go soláthraítear seirbhísí deonaithe orgán agus trasphlandaithe ar ardchaighdeán.
2. Anuas air sin, tá an tAonad freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar fheidhmíocht agus feabhas a chur ar fheidhmíocht na seirbhísí géarmhíochaine i FSS (nach cúram sceidealaithe agus neamhsceidealaithe é); ospidéil ghéarmhíochaine a rialú; agus teagmháil na rannóige le FSS a chomhordú mar chuid den phróiseas bliantúil um Mheastacháin agus pleánáil seirbhise. Tá an t-aonad freagrach as forbairt agus maoirseacht a dhéanamh ar chomhordú Thuaidh-Theas maidir le seirbhísí ospidéal géarmhíochaine, go háirithe Lónra Galair Croí ón mBroinn Phéidiatraicigh Uile-Éireann a rialú agus maoirseacht a dhéanamh ar Ghrúpa Ospidéal Oirthean na hÉireann agus Grúpa Ospidéal Bhaile Átha Cliath agus Lár na Tíre.

Priomhthionscnaimh Bheartais - Beartas um Aistriú Fola & Orgán

3. Is é trasphlandú an chóireáil amháin atá ar fáil go fóill le haghaidh cliseadh croí, scamhóg agus aenna sa chéim dhéanach. Cé gur rogha é scagdhealú dóibh siúd a bhfuil cliseadh duánach sa chéim dhéanach acu, tá taibhí móra cliniúla agus sóisialta ar fáil d'othair den chineál sin ó thrasphlandú agus is é sin an chóireáil is eifeachtúla ó thaobh costas de do ghalar duáin sa chéim dhéanach. Mar gheall ar rath an trasphlandaithe ó thaobh lón na mblianta saoil a chuirtear le saol agus ó thaobh chaighdeán na beatha de, tháinig méadú ar lón na n-othar a mbreathnaítear ar trasphlandú mar rogha oiriúnach dóibh.

An Bille um Phíochán Daonna (Trasphlandú, Scrúdú Iarbháis, Scrúdú Anatamaíoch agus Taispeáint Phoiblí)

4. Táthar an Bille um Phíochán Daonna (Trasphlandú, Scrúdú Iarbháis, Scrúdú Anatamaíoch agus Taispeáint Phoiblí) á dhreachtú go fóill. Cuireadh moill ar dhreachtú an Bhille mar gheall ar COVID-19 ach tá sé beartaithe an meamram a thabhairt don Rialtas chun a Bille a fhoilsíú roimh dheireadh na tríú ráithe in 2020. Cruthóidh an Bille creatlach reachtach nua-aimseartha um thoiliú le haghaidh: deonú agus trasphlandú orgán; scrúdú iarbháis; scrúdú anatamaíoch agus taispeáint phoiblí na gcorp i ndiaidh báis. Chomh maith leis sin, déanfaidh an Bille foráil do chóras toilithe ina mbeidh rogha an diúltaithe ag daoine maidir le deonú orgán. Faoin gcóras sin, déantar talamh slán de go dtoilionn duine le deonú orgán murar chuir an duine in iúl nach mian leo a bheith ina dheontóir orgán i ndiaidh báis. Oibreoidh an t-aonad sin go dlúth i gcomhar le Deonú agus Trasphlandú Orgán Éireann (DTOÉ), laistigh de FSS, chun an t-infraestructúr riachtanach don chlár a chur ar bun. Sa chás nach bhfuil duine ar an gclár diúltaithe, rachfar i dteaghmáil leis an neasghaol roimh an deonú.

An tSeirbhís Náisiúnta um Aisghabháil Orgán

5. Buaileann an tAonad le chéile le DTOÉ gach mí chun plé a dhéanamh ar rátaí trasphlandaithe agus deonaithe, ar mholtáí maidir le rátaí tiontaithe a bharrfheabhsú agus ar réimsí tábhachtacha

eile. Faoi láthair, tá an t-aonad ag obair le DTOÉ agus FSS ar fhorbairt na Seirbhise Náisiúnta um Aisghabháil Orgán. Táthar ag cur le forbairtí le déanaí maidir le fáil orgán.

6. Leithdháileadh maoiniú €0.5m ar Sheirbhís Náisiúnta tiomnaithe um Aisghabháil Orgán (SNAO) a thabhairt isteach. Cumasóidh sé sin béim níos mó a leagan ar dheonú ó dhaoine a fhaigheann bás de bharr an chroí agus méadú a dhéanamh ar na critéir do dheontóirí inghlachta. Seachnóidh sé freisin cealú seirbhísí sceidealaithe eile sna hospidéil. Tá earcafocht ar siúl freisin chun na foirne SNAO a bhunú in Ospidéal Mater agus Ospidéal Beaumont.

Fuil

7. Tá an tAonad freagrach as maoirseacht agus rialachas na Seirbhise Fuilaistriúcháin na hÉireann (SFAÉ) chun sábháilteach agus caighdeán na fola agus na dtáirgí fola a áiritíu. Ceapann an tAire Bord iomlán SFAÉ. Soláthraíonn an SFAÉ seirbhís fola agus táirgí fola ar an gcaighdeán is airde do chóras sláinte na hÉireann agus tá sé thar a bheith tábhachtach go leanatar ar aghaidh leis sin. Bíonn cruinnithe rialachais ráithiúla ar siúl leis an SFAÉ chun plé a dhéanamh ar airgeadas agus saincheisteanna a bhaineann le fuil, chomh maith le teagmháil fhoirmiúil agus neamhfhoirmiúil.

Athbhreithniú Breithiúnach ar Bheartas Iarchuir Fola

8. Ón 16 Eanáir 2017, athraíodh an cosc saoil ar dheonú fola ó fhir a bhí gnéas acu le fir go dtí iarchur bliana amháin bunaithe ar an bhfianaise eolaíochta atá ar fáil. Chuir fear túis le himeachtaí Athbhreithnithe Bbreithiúnaigh i gcoinne Sheirbhís Fuilaistriúcháin na hÉireann, an Aire Sláinte, an Ard-Aighe agus na hÉireann. Bhí an fear ag iarraidh ordaithe chun cinneadh na SFAÉ a dheonú fola a iarchur a chur ar neamhní. Tá na himeachtaí ar athló mar gheall ar COVID-19.

An Coiste um Mhonatóireacht Iarfhaireachais

9. Tugadh faomhadh i Samhain 2019 le Grúpa Faireachais um Iarchur Deonaithe Fola a bhunú chun an tionchar a bhíonn ag iarchur, má tá tionchar ar bith aige, ar ionfhabhtuithe a tharchuirtear ag obair maidir le bunú an Ghrúpa siar mar gheall ar COVID-19.

Ionad i gCorcaigh

10. Tugadh cead chun ionad nua a fhorbairt do SFAÉ i gCorcaigh. Tá plé ar siúl faoin tionscadal le tamall fada i measc na bpáirtithe leasmhara, lena n-áirítear an Roinn, SFAÉ, Grúpa Ospidéal Theas agus an Iardheiscirt agus FSS. Is tosaíocht den aonad é dul chun cinn breise a dhéanamh ar an tionscadal sin i mbliana. Tá plé ar siúl faoin obair shaotharlainne agus pearsanta saotharlainne a roinnt idir Ospidéal Ollscoil Chorcaí, SFAÉ agus Grúpa Ospidéal Theas agus an Iardheiscirt.

Tionchar Covid-19

11. Táthar i dteagmháil go fóill le Deonú agus Trasphlandú Orgán Éireann (DTOÉ) agus FSS maidir leis na seirbhísí trasphlandaithe ar fad aatosú. Chuir an DTOÉ in iúl go bhfuil inní orthu go mbeidh tionchar diúltach ar sheirbhísí trasphlandaithe ag na brúna breise atá ar aonaid dianchúraim, obrádlanna agus leapacha barda nuair a sholáthraítear cúram Covid agus cúram nach cúram Covid é agus nuair a chuirtear túis le cúram sceidealaithe agus neamhsceidealaithe arís. Tá an SFAÉ i dteagmháil leis an Roinn agus le Oibríochtaí Géarmhíochaine i FSS maidir le hatosú na seirbhísí chun a chinntíú go ndéantar an soláthar fola chuig ospidéil dá réir.

-
12. Is páirtí i dtrial chliniciúil é SFAÉ, faoi réir maoiniú a fháil, chun plasma téarnamhach (is é sin plasma ó other a théarnaigh ó ghalar tógálach) a thabhairt isteach sa raon a chuireann sé ar fáil. Is féidir plasma téarnamhach a fhuilaistríú chuig othair atá ag iarraidh ionfhabhtú a chur díobh nó is féidir iad a úsáid chun comhdhlúthúcháin glóbailine imdhíonacha a dhéanamh (táirgí leighis). Tá sé sin ar aon dul le cleachtas i go leor tortha san Eoraip agus mhol an Coimisiún Eorpach é sin.

Meabhrán Tuisceana Thuaidh-Theas maidir le Malartú Duán Péireáilte

13. Leanann an Roinn ag obair chun naisc le Tuaisceart Éireann maidir le deonú agus trasphlandú orgán a chur ar aghaidh. Shínigh Ospidéal Beaumont agus Ospidéal Chathair Bhéal Feirste Meabhrán Tuisceana maidir le seirbhísí trasphlandaithe duán péireáilte ó dheontóiri beo a sholáthar i mBéal Feirste d'othair ó Phoblacht na hÉireann. Faoi láthair, taistealaíonn othair ó Phoblacht na hÉireann go dtí Coventry chun páirt a ghlacadh i gClár Malartaithe Duán Péireáilte na Ríochta Aontaithe faoin Scéim Cóireála Thar Lear.

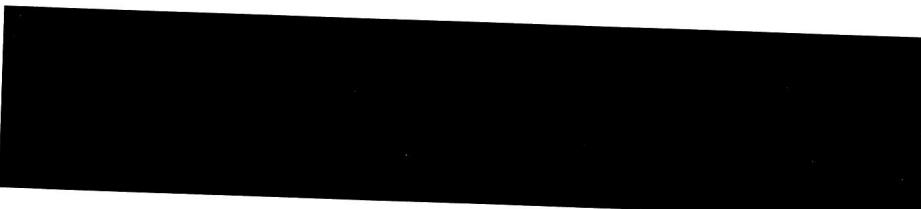
An Binse Cúitimh i ndáil le Heipítíteas C agus VEID

14. Déanann an tAonad ionadaíocht ar an Aire in achomhairec chuig an Ard-Chúirt, an Chúirt Uachtarach agus an Chúirt Achomhairec i gcásanna a eascraíonn as an mBinse Cúitimh i ndáil le Heipítíteas C agus VEID. Tháinig méadú ar ghníomhafocht agus ar chastacht na gcásanna.

Príomhthionscnaimh Bheartais - Beartas Pleanála um Sheirbhís Ospidéil Ghéarmhíochaine

15. Is próiseas leanúnach é maoirseacht a dhéanamh ar feidhmíocht FSS agus tá an Roinn i gceannas ar an bpróiseas. Sa cháil mar oifigeach feidhmíochta don Rannóg Beartais Ospidéil Ghéarmhíochaine, téann oifigigh san aonad seo i dtéagmháil go rialta le FSS maidir le monatóireacht feidhmíochta agus feabhsúchán.

Beartas maidir le comhoibriú Thuaidh-Theas ar sheirbhísí géarmhíochaine

16. Áirítear le comhoibriú Thuaidh-Theas ar sheirbhísí géarmhíochaine roinnt príomhréimsí inar chumasaiugh comhoibriú rochtain níos fearr ar sheirbhísí sábháilte ar ardchaighdeán. Áirítear leis sin radaiteiripe a sholáthar d'othair ailse in iarthuaisceart Phoblacht na hÉireann ag an Ionad Ailse Thiar Thuaidh in Alt na nGearbhán, comhoibriú ar sheirbhísí otharcharr, mar shampla, ionas go dtógtar othair a bhfuil STEMI acu chuig Alt na nGearbhán ó Dhún na nGall le haghaidh pPCI. Déanann an t-aonad maoirseacht ar dhul chun cinn sna réimsí sin agus spreagann sé é. Iarrann sé freisin deiseanna eile ar chomhoibriú a fhorbairt.
-

Líonra Galair Croí ón mBroinn Phéidiatraicigh Uile-Éireann

18. Bunafodh Bord an Líonra Galair Croí ón mBroinn in 2015 chun na torthaí ó athbhreithniú saineolach a d'éiligh comhoibriú maidir le soláthar seirbhísí máinliachta croí péidiatraicí agus seirbhísí cairdeolaíochta idirghabhálaí péidiatraicí i mBéal Feirste agus a d'éiligh go n-aistreofaí cúram máinliachta na n-other péidiatraiceach ar fad chuig Ospidéal Mhuire na Leanaí, Cromghlinn.

-
19. Rinneadh dul chun cinn suntasach maidir leis na moltaí i dTuarascáil an Ghrúpa Oibre Shaineolaigh Idirnáisiúnta. Tá lón na gcásanna máinliachta croí a aistrítear ó Bhéal Feirste go Cromghlinn níos airde anois ná lón na gcásanna máinliachta croí ó Thuaisceart Éireann atá á ndéanamh sa Ríocht Aontaithe. Bhí tionchar dearfach aige sin ar na hothair a bhfuil galar corónach croí acu agus ar a dteaghlaigh a chónaíonn ar oileán na hÉireann.

Athbhreithniú ar Tháillí Páirceála Carr in Ospidéil

20. Iarradh ar FSS tabhairt faoi athbhreithniú ar tháillí páirceála carr in ospidéil agus chuir sí a tuarscáil isteach i Nollaig 2018. D'iarr an Roinn tograí chun na moltaí a chur i bhfeidhm ar bhonn a bheadh neodrach ó thaobh costais de agus go n-ullmhófaí plean feidhmithe do gach moladh a rachadh in éineacht leis an tuarascáil athbhreithnithe, tionchar ar thionscadail chaipítíl san áireamh.

Grúpaí Ospidéal

21. Oibríonn an t-aonad le FSS, Grúpa Ospidéal Oirtheor na hÉireann agus Grúpa Ospidéal Bhaile Átha Cliath agus Lár na Tíre i gcáil mhaoirseachta agus chun tacaíocht pharlaiminteach a chur ar fáil don Aire. Oibreoidh an t-aonad leis Aonad Beartas um Shamhail Chúraim le haghaidh Géarchúram Péidiatrach agus Aosach chun pleannanna reatha maidir le seirbhísí in ospidéil áirithe laistigh den dá Ghrúpa Ospidéal a athchumrú ar mhaithle le sábháilteacht othar.

Cinntí Aire sa Ghearrthéarma

22. Mar a luadh thuas, beartaíonn an t-aonad Meamram a thógáil don Rialtas leis an mBille um Fhíochán Daonna a fhoilsíú. Tá an t-aonad ag tnúth le plé luath leis an Aire maidir le reachtafocht atá sa chlár rialtais *Ár dTodhchaí Le Chéile*.

AN TÀONAD BEARTAIS AILSE

Cur Síos ar an Aonad

1. Déanann an tAonad Beartais Ailse maoirseacht agus monatóireacht ar chur i bhfeidhm na Straitéis Náisiúnta Ailse 2017 - 2026. Breathnaíonn sé ar phriomhtháscairí feidhmfochta maidir le seirbhísí ailse, tacáonn sé le pleannanna feabhsúcháin agus cuireann sé barr feabhas ar sheirbhísí chun tacú le torthaí níos fearr d'othair.
2. Chomh maith leis sin, tá an tAonad Beartais Ailse freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar Ghrúpa Ospidéal Saolta agus Grúpa Ospidéal CRMÉ maidir le hábhair bheartais a bhaineann le hospidéil ghéarmhíochaine.

Straitéis Náisiúnta Ailse 2017-2026

3. Is iad príomhaidhmeanna na Straitéis Náisiúnta Ailse:
  - an t-ualach ailse a laghdú;
  - an cúram is fearr is féidir a sholáthar;
  - ranpháirtíocht othar agus a gcaighdeán beatha a bharrfheabhsú; agus
  - athrú a chumasú agus a chinntiú.
4. Díríonn an straitéis, a forbraíodh i ndlúthchomhar le raon leathan páirtithe leasmhara, othair, oibrithe cúram sláinte agus grúpaí deonacha san áireamh, ar fheabhsúcháin sna réimse seo a leanas a bhaint amach:
  - cosc ailse;
  - diagnóis/scagadh luath;
  - an tsamhail chúramail ailse agus cóireáil ailse; agus
  - síocoinceolaiocht, marthanais agus caighdeán na beatha.

Rudaí a baineadh amach go dtí seo

5. I measc na rudaí a baineadh amach go dtí seo, tá an méid seo a leanas:
  - Tús a chur leis an gCóras Faisnéise Náisiúnta maidir le hAilse a rolladh amach;
  - Áis nua radaíochta oinceolaiochta a thógáil i gCorcaigh;
  - Níos mó seirbhísí oinceolaofchta liachta agus máinliachta a chur ar fáil;
  - Plean maidir le Cosc Ailse Craicinn a fhorbairt;
  - Grúpa Taighde Ailse Náisiúnta a bhunú;
  - Coiste Comhairleach na nOther Ailse a bhunú;
  - An chéad Measúnú Riachtnas Náisiúnta ar Mharthanais Ailse a fhoilsiú; agus
  - Ceannairí Náisiúnta le haghaidh Altranais agus Síocoinceolaiocht Ailse a cheapadh

Maoiniú na Straitéis

6. Díreoidh maoiniú forbartha nua de €3.5m in 2020 ar sheirbhísí marthanais agus síocoinceolaiochta a fhorbairt; máinliacht ailse a lárú a thuilleadh; foireann altranais agus lia comhairleach oinceolaiochta agus ar thionscainmh diagnóise luithe.

Seirbhísí Ailse agus Covid-19

8. Aithníodh sa Phlean Gnáomaíochta Náisiúnta maidir le Covid-19 gur tosaíocht é soláthar leanúnach cúraim ailse ach a chinntí go soláthraitear sainchúram náisiúnta agus go gcoinnítear gnáomaíochta phráinneach ar siúl (Clinicí Mear-rochtana san áireamh). Leanadh ar aghaidh le seirbhísí ailse tar éis measúnú a dhéanamh ar an gcóimheas idir rioscaí agus tairbhi ó thaobh othair aonair a chóireáil de, túis áite a thabhairt do chóireáil atá fogair ó thaobh arna de agus athbhreithniú leanúnach ar cén áit a soláthraitear seirbhísí ailse thar gach clár clinicíúil ailse:
  - Tá seirbhísí oinceolaíochta liactha ar siúl go fóill agus athlonnaíodh bardai lae má bhí gá leis sin. Tá othair á bhfeiceáil ach thit líon na n-atreoruithe;
  - Tá seirbhísí oinceolaíochta radaíochta ar siúl go fóill agus tá socruithe déanta maidir le scardán fisiciúil agus tá córais ghlantachán níos déine ann;
  - Is tosaíocht é seirbhísí oinceolaíochta máinliactha práinneacha a choinneáil agus athlonnaíodh go leor seirbhísí chuig ospidéil phrísobháideacha. Cuireadh siar máinliacht nach raibh chomh práinneach sin ar dtús agus tá aghaidh á tabhairt air sin anois;
  - Tá Clinicí Mear-rochtana le haghaidh ailse chiche, ailse scamhóg agus ailse phróstataigh ar siúl go fóill. Is ionann na ríomh-atreoruithe chuig na clinicí sin, i gcomparáid leis na míonna roimh Covid, agus 99% (ailse chiche), 56% (ailse scamhóg) agus 72% (ailse phróstataigh);
9. Tá seirbhísí siomptómacha le haghaidh ailsí eile ar siúl go fóill chomh maith, ar aon dul le doiciméid treorach an Chláir Náisiúnta Rialaithe Ailse maidir le hothair a chóireáll le linn na paindéime Covid-19. Tá triáiseáil á déanamh ar othair roimh a gcoinní agus tá clinicí fiorúla/gutháin ar siúl más féidir.

Dúshláin a bhaineann leis an 'nGnáthshaol Nua'

10. Tá tréchur na seirbhísí ailse ar ráta níos ísle ná mar a bheadh ann de ghnáth roimh Covid. Is ionann líon na seirbhísí oinceolaíochta liactha agus thart ar 70% den bhfigír roimh Covid, seirbhísí oinceolaíochta radaíochta agus 80% agus líon na n-nbráidí agus thart ar 50%. Deirtear linn nach féidir na leibhéal a bhí ann roimhe a bhaint amach fad is a chuirtear bearta scartha fhisiciúil agus bearta réamhchúramacha lena mbaineann gan spás agus acmhainní breise a fháil. Déanfar na dúshláin atá ann níos measa fós mar gheall ar líon na n-othar a thiocfadh níos luaithe de ghnáth agus a thiocfaidh sna míonna atá amach romhainn, chomh maith leis an líon níos airde a bheidh ann faoi mar a mhéadaonn ar daonra agus a théann sé in aois. Iarradh ar na Grúpaí Ospidéal oibreacha caipitiúla a aithint, más féidir iad a dhéanamh, chun an cas a dhéanamh níos fearr agus na hacmhainní foirne agus eile atá ag teastáil a leagan amach.

Máinliacht Ailse a Lárú

11. Tá lárú na hoinceolaíochta máinliactha bunaithe ar fhianaise shoiléir go mbíonn toortháí níos fearr ag othair a ndéanann máiníonna, a dhéanann líon ard obráidí i láirionaid speisialaithe, ina ndéantar líon ard obráidí freisin, orthu. Faoi láthair, tá 83% d'obráidí ailse á dhéanamh in 8 láirionad ailse tiomnaithe. Is tosaíocht den Straitéis Náisiúnta Ailse é máinliacht ailse a lárú a thuilleadh. Cé nach rabhthas ábalta dul chun cinn a dhéanamh maidir leis sin le linn na paindéime Covid, táimid ag obair leis an gClár Náisiúnta Rialaithe Ailse chun aidhmeanna gearrthéarma a aithint lena gcur ar aghaidh, agus chun measúnú a dhéanamh ar an geur chuige i leith an pleán a comhaontaíodh roimhe a chur i bhfeidhm a luaithe agus is féidir.

Oinseolaíocht Radaíochta

12. Osclaíodh áis nua oinseolaíochta radaíochta le déanaí in Ospidéal Ollscoil Chorcaí. Táthar ag súil leis go gcuirfear túis le tógál na háise nua in Ospidéal Ollscoil na Gaillimhe, go luath agus deonaíodh cead pleánála d'áis nua in Ospidéal Beaumont. Priomhtháscaire Feidhmíochta (PTF) maidir le hOinseolaíocht Radaíochta is ea go dtosafonn 90% d'othair a gcuirfear cóireáil raidiciúil radaiteiripe orthu cóireáil taobh istigh de 15 lá oibre tar éis cinneadh a dhéanamh go bhfuil siad réidh le cóireáil a chur orthu. Bhí 83.5% d'othair laistigh den sprioc sin in 2019.

Láirionad Ailse Thiar Thuaidh, Alt na nGealbhán

13. Mar chuid de thionscnamh trastearann, faigheann othair ailse ó Dhún na nGall seirbhís radaiteiripe i nDoire. Tá na háiseanna radaiteiripe lonnaithe sa Láirionad Ailse Thiar Thuaidh in Ospidéal Alt na nGealbhán. Cuireadh cóireáil ar 208 othar ó Phoblacht na hÉireann sa Láirionad sin in 2019. Tá athbhreithniú á dhéanamh ar an gComhaontú Seirbhíse faoi láthair, i gcomhréir leis an Meabhrán Tuisceana.

An Clár Náisiúnta Rialaithe Ailse / Stiúrthóir Nua

14. Is stiúrthóireacht i bhFeidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) é an Clár Náisiúnta Rialaithe Ailse (CNRA) a bainistíonn agus a eagraíonn bearta rialaithe ailse ar bhonn an daonra ar fad. Roghnaíodh stiúrthóir nua, an tOllamh Risteárd Ó Laoide, mar chuid d'iomaiocht oscailte agus tosóidh sé sa phost ag deireadh mhí Iúil.

Coiste Comhairleach na nOther Ailse

15. Bunaíodh Coiste Comhairleach na nOther Ailse i gcomhréir leis an Straitéis. Forbairt atá ann ar ionchur na n-other i gcur le cheile na Straitéis tríd an bhFóram Other Ailse. Tá 15 other ar an gCoiste agus breithníonn sé ábhair shuntasacha a bhaineann le cur i bhfeidhm na Straitéis agus le saincheisteanna ailse i gcoitinne.

Clárlann Náisiúnta Ailse na hÉireann (CNAÉ)

16. Bailíonn agus rangáíonn an CNAÉ faisnéis maidir le gach cás ailse in Éirinn. Tá sé bunaithe i gCorcaigh. Moladh sa Straitéis Náisiúnta Ailse go ndéanfadh an Roinn athbhreithniú ar raon na CNAÉ d'fhonn úsáid na sonrái atá ar fáil a mhéadú agus a bharrfheabhsú chun feabhsúcháin maidir le cursáil ailse a spreagadh. Tá dul chun cinn á dhéanamh ag CNAÉ maidir le roimh moltaí san Fhiosrú Scóip ar an gClár Scagthástála CervicalCheck (Tuarascáil Scally).

18. Deimhníodh freisin go mbeidh maoiniú forbartha nua de €3.5m ar fáil in 2020. Den chuid is mó, úsáidfear an maoiniú le haghaidh na nithe seo a leanas:
- Acmhainní foirne agus neamhpá chun seirbhísí níos láidre marthanais agus síocoinceolaíochta a fhorbairt,
  - Lianna comhairleacha agus baill foirne altránais chun an t-éileamh atá ann agus an t-éileamh atá ag fás ar oinseolaíocht liachta a chomhlíonadh;
  - Tionscnamh diagnóise luithe, lena n-áirítear tréchur níos airde i gClinicí Mear-rochtana agus conairí níos fearr d'othair a bhfuil airónna ailse le sonrú orthu agus ag a bhfuil cineálacha siadaí éagsúla;

-
- Máinliacht ailse a lárú a thuilleadh;
  - Seirbhísí ailse do leanaí agus déagóirí; agus
  - Soláthar foirne d'áiseanna oinceolaíochta radaíochta.

Grúpaí Ospidéal Saolta agus CRMÉ

19. Clúdaíonn Grúpa Ospidéal Saolta na contaetha seo a leanas: Gaillimh, Ros Comáin, Maigh Eo, Sligeach, Liatroim agus Dún na nGall. Clúdaíonn Grúpa Ospidéal holáiste Rioga na Máinleá in Éirinn (CRMÉ) Ospidéal Beaumont agus Ospidéal Uí Chonghaile, chomh maith leis na contaetha seo a leanas: an Lú, Muineachán agus an Cabhán.
20. Tá tuarascáil athbhreithnithe ar sheirbhísí gínéiceolaíocht in Ospidéal i Leitir Ceanainn le bheith ar fáil go luath.

AN RANNÓG CÚRAIM PHRÍOMHÚIL

Réamhrá

1. Tá an rannóg freagrach as raon éagsúil réimsí beartais. Den chuid is mó, dirfionn an obair ar sheirbhísí cúraim phríomhúil a shorbairt agus a sholáthar ag FSS mar chuid de chórás soláthair cúraim sláinte atá athchóirithe agus níos comhtháite. Tá an rannóg freagrach freisin as beartas agus bainistiocht na gcaidreamh ar fud na tire le gairmithe faoi chonradh, cosúil le fiacloiri, cógaiseoirí agus dochtúirí ginearálta. Tá sé freagrach as an gcreatlaich incháilitheachta don tseirbhís sláinte, lena n-áirítear scéimeanna an chárta leighis agus an chárta cuairt dochtúra agus na socruithe muirearaithe in ospidéil ghéarmhíochaine d'othair phoiblí agus phríobháideacha araon. Tá sé freagrach as an mbeartas maidir le haisíoc na gcógas nua ag FSS faoi reachtaíocht a achtaíodh in 2013.
2. Pléann an rannóg freisin leis an reachtaíocht maidir le drugaí faoi rialú agus ábhair lena mbaineann, lena n-áirítear, le blianta beaga anuas, éascaíocht a dhéanamh ar chóireáil le táirgí cannabais leighis d'othair a bhfuil fadhbanna sláinte áirithe acu agus nach bhfuil rogha cóireála eile acu. Réimse fócais suntasach is ea rialáil na gcógas agus na bhfeisti leighis faoi dhí AE agus oibríonn an Roinn go dlúth i gcomhar leis an Údarás Rialála Táirgí Sláinte, arb é sin an pfomhrialálaí sa réimse sin. Is iad na rialálaithe eile faoi choimirce na rannóige ná Cumann Cógaiseoirí na hÉireann (a rialaíonn cógaiseoirí agus gnóthaí cógaisíochta) agus an Chomhairle Fiaclóireachta. Tá ról maoirseachta ag an Rannóg maidir le soláthar seirbhise cúraim phríomhúil FSS agus maidir le gníomhaíochtaí na rialálaithe sonracha faoinár gcoimirce.
3. Ó Fheabhra 2020, tá ról mór glactha ag an rannóg maidir le bainistiú a dhéanamh ar mhéid mór oibre mar fhreagairt do COVID-19 tar gach réimse freagrachta. Dá bharr sin, bhí orainn cuid mhór den chlár oibre a bhí beartaíthe don bhliain seo a chur ar cheal. Leagfar bém ar na seirbhísí sin a gearradh siar nó ar cuireadh stop leo a chur ar bun arís ag FSS, agus ag an am céanna forbairt a dhéanamh ar nuálaíochtaí a glacadh le linn na freagartha don phaindéim. Beidh gá le haird a dhíriú arís ar fheabhas a chur ar chumas pobail, ar cuid lárnach de Phlean Seirbhise Náisiúnta FSS 2020 é.
4. Ó thaobh beartais de, dréachtaíodh reachtaíocht chun foráil a dhéanamh do raon athruithe Buiséid a chur i bhfeidhm maidir le scéimeanna drugaí pobail agus tairseacha incháilitheachta do chárta leighis, chun sineadh cúraim dochtúra ginearálta chuig leanáí suas go dtí 12 bhliain d'aois a chumasú, faoi réir cinntí Rialtais. Beidh idirbheartaíocht conartha ag teastáil i roinnt réimsí sa tréimhse atá le teacht, mar shampla le dochtúirí ginearálta, fiacloiri, cógaiseoirí pobail agus tionscal na cógaisíochta. Beidh gá le cinneadh a dhéanamh maidir le cén ord ar cheart dul ar aghaidh leis na pléite sin, mar ní bheidh an Roinn ábalta, in éineacht le FSS, roinnt próiseas a chur ar siúl ag an am céanna. Is dócha freisin gurb é an rannóg seo an chuid den Roinn a bhfuil an pháirt is mó aici in obair a bhaineann leis an mBreatimeacht. I measc na réimsí oibre, táthar ag ciintíú go mbeidh leanúnachas soláthair cágas agus feisti leighis ann agus go mbunófar socruithe idir Éire agus an Ríocht Aontaithe amach anseo chun go bhfaighidh saoránaigh an dá thír cúram sláinte sa dlínsé eile.

AN TAONAD BEARTAIS CÚRAIM PHRÍOMHÚIL Ról an Aonaid Beartais Cúraim Phríomhúil

-
1. Tá an t-aonad freagrach as a bheith i gceannas ar bheartas cúraim sláinte phríomhúil a fhorbairt in Éirinn. Faoi láthair, díritear ar seirbhísí pobail feabhsaithe agus níos comhtháite a chur chun cinn. Airítear leis sin maoirseacht a dhéanamh ar fhorbairt infreastreachtúir cúraim phríomhúil, Ionaid Cúraim Phríomhúil (ICPanna) ach go háirithe, agus maoirseacht a dhéanamh ar sholáthar seirbhísí cúraim sláinte ag altraí sláinte poiblí agus gairmhithe miochaine gaolmhara, fisiteriopeoirí, teiripeoirí saothair agus teiripeoirí urlabhra agus teanga san áireamh.

Comhthéacs an Bheartais Cúraim Phríomhúil

2. Ó go luath sna 2000idí, is é an beartas atá ann ná seirbhísí cúraim phríomhúil agus pobail in Éirinn a fhorbairt agus a chinntíú go bhfuil an córas sláinte sa tir dírithe ar chóram sláinte. Chomh maith leis sin, cuirtear chun cinn soláthar cúraim atá chomh gar agus is féidir don áit a gcoónaonn duine, ar leibhéal atá chomh simplí agus is féidir agus ar bhealach a leagann béis ar chóram ildisciplíneach a chuireann an freagra ceart ar fáil do dhaoine ag féachaint dá riachtanais. Aithnítear le fada go mbfónn torthaí níos fearr sláinte ann i dtíortha a bhfuil earnáil láidir cúraim phríomhúil acu, chomh maith le rátaí bás níos isle agus costais níos lú cúraim sláinte, tríd is tríd.
3. Mar gheall ar an Tuarascáil Uile-Pháirtí ar Sláintecare in 2017, agus an Straitéis Feidhmithe agus Pleananna Gníomhafochta do Sláintecare ina dhiaidh sin, tá spreagadh tugtha arís d'fhorbairt córais sláinte ina gcuirtear an chuid is mó de chóram sláinte ar fáil sa phobal.
4. Déantar achoimre ar cheithre phríomhchuspóir i gcúram príomhúil thíos:

Tionchar COVID-19

5. Mar gheall ar an bpaindéim COVID-19, cuireadh isteach ar ghnáthgníomhaíocht cúraim sláinte ar bhealach nach bhfacthas roimhe. Cuireadh isteach ar sholáthar seirbhise agus forbairt infreastreachtúir agus cuireadh moill ar thionscainimh athchóirithe a chur ar aghaidh. Tháinig titim ar gníomhaíocht seirbhise pobail, ní hamhán de bharr na mbeart maolaithe Covid ginearálta ach mar gheall ar ath-imlonnú na foirne san earnáil chun tacú le seirbhísí Covid.
6. Is é an dúshlán atá ann anois ná pleanáil a dhéanamh chun "gnáthsheirbhísí" a thabhairt isteach arís agus é sin a chur i bhfeidhm i dtimpeallacht Covid ar bhealach a chinntíonn go leithdháiltear acmhainní agus baill foirne ar na suíomhanna oiriúnacha chun éileamh a shásamh agus seirbhísí a sholáthar. Bhunaigh an Roinn agus FSS Comh-Ghrúpa Oibre um Chumas Pobail chun maoirseacht a dhéanamh ar fhorbairt an phleán ina leagfar amach spriocdhátaí sonracha, cuspóirí seirbhise agus spleáchais a bhaineann le hatosú céimnithe na seirbhísí sa tréimhse atá amach romhainn. Beidh sé sin ina pháid den phleán seirbhise uile-chórás sláinte nach mór do FSS a chur le chéile agus ar féidir feidhmíocht a mheas dá réir sa chuid eile den bláthain.

Líonraí Cúraim Sláinte Pobail & Cúram Pobail Feabhsaithe

7. Tá struchtúr nua do Líonraí Cúraim Sláinte Pobail (LCSPanna) á fhorbairt chun taca a chur faoi mhéadú agus comhtháthú na seirbhísí, atá feabhsaithe go mór, i bpobail áitiúla bunaithe ar riachtanas agus méid measta an daonra.
8. Aonaid bunaithe ar thíreolaíocht is ea iad LCSPanna a sholáthraíonn seirbhísí do dhaonra 50,000 ar an meán. Próiseas casta is ea é an t-aistriú chuig an struchtúr LCSP ó thaobh dearaidh, cur i bhfeidhm agus measúnú ar na torthaí. Rollfar amach é ar bhonn céimnithe agus tosófar le naoi

suíomh foghlamtha in 2020 (ceann amháin in aghaidh Eagraíocht Sláinte Poiblí). Is é an aidhm ná 96 lónra a thógáil ar fud na tire ar deireadh.

9. Tá sé beartaithe go dtacóidh na Líonraí, nuair a chuirtear le chéile le hinfheistíocht i soláthar foirne tosaigh agus i socruithe conartha nua le dochtúirí ginearálta, le seirbhísí príomhúla agus pobail ar bhealach níos fearr chun riachtanais na ndaonraí áitiúla a shásamh. Is é an aidhm ná conairí cúram cuimsitheacha a fhorbairt a dhéanann sé níos éasca ar dhaoine rochtain a fháil ar sheirbhísí agus ar chliniceoirí an cúram oiriúnach a fhorbairt.
10. Is cuid ríthábhachtach iad LCSPanna den ghealltanais a rinneadh i mBuiséad 2020 go soláthrófar seirbhísí pobail níos fearr agus go n-infheisteofar €10m breise in 2020 chun go n-infheisteofar €60m in 2021 ar an ionlán.
11. Is é an rún go ndéanfaidh an maoiniú sin éascaíocht ar chlaochlú cúram pobail, le béim ar acmhainn mhéadaithe a chuireann ar chumas seirbhísí a bheith níos freagrúla do riachtanais agus oibriú ar bhealach níos comhtháite, bunaithe ar dheachleachtas agus saineolas cliniúil. Go sonrach, bainfear úsáid as maoiniú
  - chun suas go dtí 1,000 teiripeoir, altra agus gairmí eile sa phobal a earcú;
  - conairí cúram comhtháite malartacha a chur i bhfeidhm, lena n-áirítear ailíniú le moil bainistíochta galar ainsealach agus moil speisialaithe faoi stiúir dochtúirí ginearálta do dhaoine breacaosta agus galar ainsealach;
  - feabhas a chur ar sheirbhísí tacaíochta do dhaoine a bhfuil néaltrú orthu, lena n-áirítear comhairleoirí néaltraithe breise;
  - taifead cúram achomair comhroinnt a fhorbairt agus a úsáid;
  - túis áite a thabhairt do thionscnaimh a mbeidh tionchar dearfach acu ar liostaí feithimh pobail;
  - tionscadail den Chiste Comhtháithaile Sláintecare a n-éirionn leo a choinneáil ar siúl agus a mhéadú in 2021.
12. Mar a luitear thus, mar gheall ar an ngá chun acmhainnf a chur ar fáil don bhfreagairt do COVID-19 agus túis áite a thabhairt do COVID-19, tá moill curtha ar fhorbairt agus cur i bhfeidhm na dtionscnamh sin. Tá an Roinn ag plé le FSS freisin maidir le conas is féidir na forbairtí sin a chur ar aghaidh, agus ag an am céanna leas a bhaint as an taithí agus na samhlacha soláthair cúram nua a glacadh le linn na paindéime COVID-19.

Amanna Rochtana le haghaidh Seirbhísí Teiripe

13. Tá deacrachtá suntasacha ann maidir le hamanna feithimh le haghaidh seirbhísí teiripe sa phobal. An bhunfhadhb atá ann ná acmhainn. Tá an t-éileamh ar sheirbhísí ag fás ó thaobh méide agus castachta de, ach tá dúshláin ann ó thaobh earcaíochta foirne agus coinneáil foirne freisin.
14. Is ábhar inní tábhachtach é an lín suntasach daoine atá ag fanacht níos mó ná 52 seachtain chun seirbhísí lárnacha a fháil, agus is leanáid iad cuid mhór díobh. Mar shampla, tá thart ar 7,400 duine ag fanacht os cionn bliain amháin le haghaidh measúnú Teiripe Saothair, tá beagnach 3,500 duine ag fanacht níos mó ná bliain amháin le haghaidh measúnú Fisiteiripe agus tá thart ar 750 duine ag fanacht os cionn 12 mhí le haghaidh measúnú Teiripe Urlabhra agus Teanga.
15. D'imir COVID-19 tionchar suntasach ar fheidhmíocht de réir spriocanna go dtí seo in 2020 agus ní bheidh sé éasca aghaidh a thabhairt air. Mar sin, tá sé thar a bheith tábhachtach go dtabharfaí faoi chleachtadh le pleánáil a dhéanamh chun túis a chur le leibhéal seirbhise níos normálta de réir

---

mar a théann an bhliain ar aghaidh. Mar chuid de sin, déanfar socrú maidir le cad is féidir a bhaint amach agus cibé acu ar cheart tionscainmh shonracha a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar riáráistí.

Ionad Cúraim Phríomhúil (ICPanna) agus Moil Measúnaithe Pobail

16. Is áisitheoir tábhachtach é forbairt na ICPanna chun spás a dhéanamh d'Fhoirme Cúraim Phríomhúil agus dochtaír ginearálta in áit amháin do sholáthar na seirbhísí cúraim phríomhúil. Cumasaíonn ICPanna soláthar seirbhísí i dtimpeallacht nua-aimseartha atá oiriúnach don fheidhm chun leasa na ndaoine a úsáideann na seirbhísí agus na mball foirne a oibríonn ann.
17. Tá dul chun cinn maith á dhéanamh maidir le rolladh amach na n-áiseanna sin. Tá 130 diobh i bhfeidhm go hiomlánanois (osclóidh ceann amháin diobh in 2020), suas ó 70 ag deireadh na bliana 2012. Tá thart ar 80 suíomh eile ag céimeanna éagsúla forbártha faoi láthair, ón gcéim réamhphleanála go dtí an chéim thógála, cé gur cuireadh moill ar dhul chun cinn maidir le forbairtí mar gheall ar COVID-19.
18. Tá difríochtaí suntasacha ann idir ICPanna ó thaobh méid foirgnimh, áiseanna agus inrochtaineacht seirbhíse de. Is é an dúshláin atá romhainn anois ná tuiscint níos fearr a fháil ar conas is fearr is féidir úsáid a bhaint as ICPanna reatha agus na forbairtí atá pleannálte amach anseo chun tacú le soláthar seirbhíse i gcomhthéacs fhorbairt na Lónraí Cúraim Sláinte Pobail agus na struchtúr réigiúnach sláinte.
19. Rinneadh roinnt Ionad Cúraim Sláinte agus Phríomhúil áitiúil a chur in oiriúint do Mhol Measúnaithe Pobail chun tacú le freagairt pobalbhunaithe do COVID-19 a bhainistiú. Faoi láthair, tá 29 mol oibriúcháin ann, cé go bhfuil pleannál ar siúl chun an lín sin a laghdú go sé mhol de réir mar a thiteann líon na n-atreoruithe othair ar aon dul le smachtú an víris.

SEIRBHÍSİ DOCHTÚRA GHINEARÁLTA AGUS CONRADH SEIRBHÍSİ LEIGHIS GINEARÁLTA (SLG)

Ceann Aonaid: David Noonan, Príomhoifigeach

1. Oibríonn Dochtúirí Ginearálta i gcleachtais phríobháideacha agus déanann FSS conradh leo chun seirbhís dochtúra a chur ar fáil d'othair ag a bhfuil cártáí leighis nó cártáí cuairte dochtúra faoin geonradh Seirbhís Leighis Ginearálta (SLG). Rinne FSS conradh le 2,507 dochtúir ginearálta ar an mbonn sin chun cúram a chur ar fáil do thart ar 43% den daonra. Is é an príomhbhunús a dtugtar focafocht do dhochtúirí ginearálta dá réir ná méid bliantúil caipítiochta in aghaidh othair. Cuirtear leis sin ag raon focaíochtaí tacaíochta cleachtais agus táille in aghaidh seirbhise le haghaidh cineálacha speisialta comhairliúcháin áirithe.
2. Téann an conradh SLG idir FSS agus dochtúirí ginearálta siar go dtí 1989. Den chuid is mó, déantar talamh slán de go n-úsáidtear cur chuige 'diagnoise agus cóireála'. Go dtí seo, níor cuireadh cur chun cinn na sláinte, cosc galar ná bainistíocht struchtúrtha ar fhadhbanna ainsealacha san áireamh. Ach rinneadh athrú in 2019 nuair a tháinig an Roinn Sláinte, FSS agus Ceardchumann Dochtúirí na hÉireann ar chomhaontú maidir le pacáiste ilbhliantúil. Mar chuid de sin, athchóireofar conarthaí dochtúra ghinearálta agus forbrófar seirbhís. Clúdaíonn an comhaontú bearta maidir le seirbhís nua a sholáthar, clár struchtúrtha um ghalair ainsealacha a thabhairt isteach san áireamh. Comhaontaíodh sraith fhadréimseach beart nuachóirithe i réimsí cosúil le ríomh-Shláinte, bainistíocht cónas, bailíochtú liosta feithimh, taifid chúraim achoimre agus chomhroinnta a fhorbairt agus comhoibriú le seirbhís pobail FSS. Mar mhalaire air sin, méadófar caiteachas FSS ar chleachtadh ginearálta thart ar 40% (nó €210 milliún) thar cheithre bliana. I Meitheamh 2020, ghlac 94% de dhochtúirí ginearálta SLG (2,368) le téarmaí an Chomhaontaithe.
3. B'ionann focaíochtaí iomlána le dochtúirí ginearálta faoin scéim SLG in 2019 agus thart ar €580 milliún. Tabharfar na méaduithe ar an táille caipítiochta a comhaontaíodh in 2019 isteach de réir ar chéile mar seo a leanas:

1/7/2019 - 20.3%
1/1/2020 - 2.74%
1/1/2021 - 10.22%
1/1/2022 - 9.24%

Covid-19

4. Mar fhreagairt ar Covid-19 agus i gcomhréir le comhairle sláinte poiblí, thosaigh cleachtadh ginearálta ag baint úsáid as comhairliúcháin ghutháin in ionad comhairliúcháin duine le duine, den chuid ba mhó. Le roinnt míonna (agus ar aon dul le taithí i bpáirteanna eile den tseirbhís sláinte), bhí drogall ar othair teagmháil a dhéanamh le dochtúirí ginearálta maidir le fadhbanna nach mbaineann le Covid-19. Tuigtear go bhfuil athrú ag teacht air sin de réir a chéile mar nach bhfuil daoine chomh buartha sin faoi Covid-19 a tholgadh. Ach bhain an réimse ríomh-Shláinte tairbhe as an athrú ar an tsamhail cleachtaidh ghinearálta. Bhain dochtúirí ginearálta níos mó úsáid as córais ríomh-Shláinte cosúil le haistriú leictreonach oideas.
5. Chun tacú le cleachtadh ginearálta mar ghné riachtanach den iarracht chun aghaidh a thabhairt ar Covid-19, thíos ar chomhaontú le Ceardchumann Dochtúirí na hÉireann maidir le bearta chun tacú le seirbhís riachtanacha rialta a choinneáil, agus seirbhísí a bhaineann le Covid-19 a sholáthar don phobal gan táille. Tugadh isteach raon táillí speisialta do dhochtúirí ginearálta ón 16 Mártá agus comhaontaíodh go leanfar ar aghaidh leis an gcuid is mó díobh go dtí 10 Lúnasa.

Clár Bainistíochta um Ghalair Ainsealacha

6. Cuireadh tús leis an gClár Bainistíochta um Ghalair Ainsealacha ag deireadh mhí Eanáir 2020. Rollfar amach é ar bhonn céimmithe d'othair aosacha SLG agus othair ag a bhfuil cártá cuairete dochtúra thar thréimhse 4 bliana. Tosófar leo siúd atá 75 bliain d'aois agus os a chionn. Bainfidh othair a bhfuil diagnóis reatha do cheann amháin de na ríochtaí sainithe (diaibéiteas chineál 2, asma agus galar cardashoithíoch) acu, iad siúd a measann a ndochtúir ginearálta iad ar bhonn aimsiú cásanna faille, chomh maith leo siúd a aithnítear mar ardriosca, tairbhe as an gclár. Meastar go mbainfidh os cionn 400,000 othar cártá leighis agus cártá cuairete dochtúra tairbhe as an gclár. Tugadh cuireadh do dhochtúir ginearálta chun clárú ar an gclár i lár mhí Eanáir agus rinne 1,862 díobh é sin go dtí seo. Mar a rolltar an clár amach agus a chuirtear i bhfeidhm go hiomlán é in imeacht ama, táthar ag súil leis go laghdófar freastal ospidéil i measc na n-othar ag a bhfuil an ceithre ríocht sin.
7. Mar gheall ar an éigeandáil reatha sláinte pojiblí agus ar aon dul le comhairle chliniciúil, chomhaontaigh FSS agus Ceardchumann Dochtúirí na hÉireann athruithe sealadacha maidir le hoibriú an Chláir Bainistíochta um Ghalair Ainsealacha. Dá bharr sin, beifear ábalta níos mó úsáide a bhaint as comhairliúcháin ó chian agus tiocfaidh méadú ar líon na n-othar a bhaineann tairbhe as an gClár sa bhliain reatha. Is é a bheidh sa Chláir athchóirithe ná meascán de chomhairliúcháin ghutháin agus cuairteanna ar ionaid sláinte faoi rogha dochtúirí ginearálta agus ag brath ar riachtanas chliniciúla na n-othar. Anuas air sin, síneofar an Clár agus cuirfear ar fáil é do gach othar cártá leighis agus cártá cuairete dochtúra os cionn 70 bliain d'aois. Fágann sé sin go dtabharfar suas go dtí 120,000 othar os cionn 70 bliain d'aois isteach sa Chláir i mblíana (in áit na 43,000 othar os cionn 75 a bhí beartaithe ar dtús don bhliain 2020). Is é aidhm an bhirt sin teagmháil réamhghníomhach a dhéanamh leis na hothair sin chun teorainn a chur leis an riachtanas go bhfreastalóidh siad ar ospidéil, ar ceist riachtanach é sin i geomhthéacs an laghdaithe ar fhreastal ar dhochtúirí ginearálta i gcoitinne agus Plean Téarnainm iar-Covid FSS. Níor tháinig athrú ar chostas iomlán an chláir don bhliain 2020.

Méadú ar an gelár vacsaínithe fliú shéasúraigh

8. Chun an baol do sholáthar seirbhísí sláinte atá ann mar gheall ar an athéirí COVID-19 a d'fhéadfadh a bheith ann le linn an tséasúin fliú atá le teacht a íoslachdú, thosaigh an Roinn agus FSS ag obair chun méadú a chur ar sholáthar vacsaín fliú don gheimhreadh in 2020/21. Mar chuid den mhéadú, cuirfear an vacsaín fliú ar fáil gan táille do gach leanbh idir 2 bhliain d'aois agus 12 bhliain d'aois, agus an dá aois san áireamh, agus gheofar réidh le táillí riarracháin dóibh siúd ar fad idir 6 mhí agus 69 bliain, agus an dá aois san áireamh, atá i ngíréupaí i mbaol (tá rochtain ag daoine os cionn 70 bliain d'aois a bhfuil rochtain acu ar an vacsaín fliú saor in aisce). Is beart coiscitheach cost-éifeachtúil é méadú a chur ar líon na ndaoine a fhaigheann an vacsaín fliú i measc na bpriomhghráupaí sin, agus cuideoidh sé le tionchar an fhliú shéasúraigh ar an gcóras cúraim sláinte a íoslachdú. Faoi réir idirbheartaíochta, táthar ag súil leis go dtabharfar an vacsaín don dá ghrúpa trí na cainéil soláthair atá ann, is iad sin dochtúirí ginearálta agus cógaiseoirí.

Athbhreithniú Straitéiseach ar sheirbhísí agus conradh dochtúra ginearálta

9. Anuas ar an nuachóiriú agus na leasuithe seirbhíse thuasluaithe, aithníonn an Comhaontú 2019 an gá le hathbhreithniú straitéiseach a dhéanamh ar sholáthar na seirbhísí dochtúra ginearálta faoin gconradh Seirbhísí Leighis Ginearálta. Tá an t-athbhreithniú ag teastáil, den chuid is mó, mar gheall go ndearnadh an conradh reatha in 1989 agus ní mór é a athchóiriú. Tá sé riachtanach freisin

---

go mbeidh gach rogha conartha atá ag teastáil againn chun freagairt a dhéanamh d'athruithe ar an tsamhail gnó agus ionchas gairme beatha na ndochtúirí ginearálta, chomh maith leis na dúshláin atá ann ar fud na seirbhise maidir leis an soláthar cúram ar bhonn níos comhtháite agus ar aon dul leis an gcuospóir le riachtanais daoine a shásamh ar leibhéal atá chomh simplí agus is féidir. Tugtar sin faoi deara sa Chomhaontú go ndéanfar an t-athbhreithniú 'le linn shaolré an Chomhaontaithe', is é sin faoi dheireadh 2023. Cuireadh tú le hobair ullmhúcháin don athbhreithniú an bhliain seo.

Méadú incháilitheachta

10. Cuireadh maoiniú ar fáil i mBuiséad 2020 le haghaidh cúram dochtúra ginearálta gan táillí a a leathnú go leaná idir 6 agus 7 mbliana d'aois in 2020. Is é sin an chéad chéim den leathnú céimníthe go gach leanbh suas go dtí 12 bhliain d'aois. Chun an beart sin a chur i bhfeidhm, is gá an tAcht Sláinte 1970 a leasú agus dul i gcomhairle le Ceardchumann Dochtúirí na hÉireann maidir le ceisteanna táille agus raon na seirbhise a chuirfear ar fáil. Cheadaigh an Rialtas dréachtú an Bhille chun foráil a dhéanamh do na hathruithe reachtaíochta riachtanacha. Ach de bharr na héigeandála Covid-19, níorbh fhéidir dul chum cinn a dhéanamh ar an obair ullmhúcháin riachtanach ná tú a chur le pléite le Ceardchumann Dochtúirí na hÉireann d'fhoinn ullmhúchán a dhéanamh do thabhairt isteach na seirbhise sin.

Líon dochtúirí ginearálta agus oiliúint do dhochtúirí ginearálta

11. Tháinig méadú ar líon ionlán na ndochtúirí ginearálta atá faoi chonradh sa scéim Seirbhisi Leighis Ginearálta (SLG, ó 2,098 in 2008 go dtí 2,507 ag túis mhí Meithimh 2020. Tá conradh déanta idir FSS agus 491 dochtúir ginearálta eile nach bhfuil conarthaí SLG acu (cosúil le imdhfonadh agus cóireáil meatadóin etc.). Tá 22 foluntas do dhochtúirí ginearálta faoin scéim SLG faoi láthair nDochtúirí Leighis agus 4,014 i Meitheamh 2020, ach ba cheart tabhairt faoi deara nach léiriú cruinn é sin ar líon na ndochtúirí ginearálta atá ag cleachtadh go gníomhach.

12. Léiríonn figiúirí de chuid FSS go bhfuil 37% de dhochtúirí ginearálta os cionn 55 bliain d'aois – is é aois scóir eigeantach den scéim 72 bliain d'aois. Ós rud é go bhfuil an daonra ag méadú agus ag dul in aois, táthar ag súil leis go leanfaidh an t-éileamh ar sheirbhisi dochtúra ginearálta ag fás. Tháinig méadú seasta ar líon na ndochtúirí ginearálta a thosaigh ag traenáil le deich mbliana anuas, ó 120 in 2009 go dtí 192 in 2019. Tá 217 áit traenála ar fáil in 2020 agus tá líon na ndochtúirí a rinne iarratas ar an scéim oiliúna a thosaonn in 2020 níos airde ná riamh – 461. Táthar ag súil leis go dtiocfaidh méadú breise ar líon na n-áiteanna oiliúna. Roimhe sin, aistreofar an fhreagrach as oiliúint ó FSS chuig an gColáiste Dhochtúirí Teaghlach Éireann an bhliain seo. Dá bharr sin, beidh oiliúint dochtúra ginearálta ar aon dul le sainréimse leighis eile ina bhfuil na heagraíochtaí gairme faoi seach freagach as oiliúint. Tá moill ar aistriú an chláir oiliúna le roinnt mhaith blianta mar gheall ar chúrsaí caidrimh thionsclaioch. Ceapadh idirghabhálaí chun plé a dhéanamh ar na cúrsai sin. Chuir na páirtithe aighneachtaí i scribhinn isteach agus cuireadh éisteachtaí ó bhéal ar siúl an 18 Meitheamh.

BEARTAS SEIRBHÍSI CÓGAISAÍOCHTA, FIACLÓIREACHTA, OPTÚLA AGUS CLUAS

Cur síos

1. Tá an t-aonad freagrach as beartas agus reachtaíocht a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm maidir le Scéimeanna Drugaí Pobail, praghásil agus aisíocaíocht drugaí, sláinte béal agus seirbhísí optúla agus éisteolaíochta sa phobal. Soláthraítear na seirbhísí a bhaineann leis na scéimeanna sin sa phobal ag baill foirne atá fostaithe go poiblí agus conraitheoirí príobháideacha. Aisíocann FSS na seirbhísí sin tríd an tSeirbhís Aisíocaíochta Cúram Phriomhúil. Riarrann FSS oibriú na scéimeanna sin bunaithe ar reachtaíocht agus treoir bheartais a thugann an Roinn.

Príomhcheisteanna

Costais Drugaí agus Inbhuanaitheacht

2. Tá dúshláin shuntasacha ann ó thaobh caiteachas ar chógaí sna blianta atá amach romhainn, den chuid is mó mar gheall ar mhéadú ar mhéid, praghásanna arda agus athrú déimeagrafach. Caithseann an Stát níos mó ná €2 billiún ar chógaí agus costais lena mbaineann (den chuid is mó táillí dailte) gach bliain. Tháinig méadú leanúnach ar chaiteachas ar an socrú ardteicneolaíochta, trína dtugtar maoiniú don chuid is mó de chógaí nua ar chostas ard, ó bheagnach €400m in 2012 go dtí os cionn €700m in 2019.
3. Faoi Achta Sláinte (Earraí Liachta a Phraghsáil agus a Sholáthar), 2013, tá FSS freagrach as soláthar agus aisíocaíochta drugaí faoi na scéimeanna drugaí pobail. Le blianta beaga anuas, tá sé a shocraíonn déantóirí mar gheall ar a buiséad. Is cnámh spairne é seo idir earnáil na tionsclaíochta agus an Stát agus is údar suntasach inní é do chórais sláinte ar fud an domhain freisin. In 2019, aisíocadh 31 cónaí nua agus 5 leagan nua de chógaí atá ann sa chóras cúram sláinte pojibl. Is ionann é sin agus infheistíocht bhireise ag FSS thar chuíg bliana agus níos mó €200m. Faoi láthair, tá iarratas ar phraghsáil agus aisíocaíochta i leith 83 cónaí faoi bhráid FSS. Chuir FSS in iúl go bhfuil a cumas chun freagairt do dhruaí nua agus leaganacha nua de dhruaí reatha an-teoranta in 2020.

Creat-Chomhaontú maidir le Soláthar agus Praghásil Cónaí

4. Chuaign an Stát isteach i gcomhaontuithe praghásala agus soláthair le hearnáil na cónaíochta le blianta fada. Rachaidh an Creat-Chomhaontú reatha maidir le Soláthar agus Praghásil Cónaí, a shínigh an Roinn, FSS agus Cumann Cúram Sláinte na hÉireann don Chóngaisfócht (CCSÉC) in iúl 2016, in éag ag deireadh iúl 2020.
5. Chuir an phaindéim COVID-19 isteach ar ghnó pleináilte na Roinne agus FSS sa bhliain 2020, na hullmhúcháin a bhí á ndéanamh le haghaidh an chéad Chomhaontaithe eile le teacht i ndiaidh an chinn a comhaontafodh in 2016.
6. Mar sin, tá an Roinn agus FSS i mbun cainteanna le CCSÉC maidir le sineadh a chur le Comhaontú 2016, mar nílimid ag súil leis go mbeimid in ann acmhainní a chur ar fáil chun pleináil mhionsonraithe a dhéanamh mar chuid de phróiseas foirmíúil le CCSÉC go ceann roinnt míonna. Mura gcomhaontaítear sineadh, caillfear lacáistí praghais agus cuirfear brú breise ar bhuiséad FSS dá bharr. Bheadh ar FSS úsáid a bhaint as meicníochtaí eile socráithe praghais a ndéantar foráil dóibh sa reachtaíocht.

Comhoibriú idirnáisiúnta

7. Tá Éire i mbun cainteanna le tíortha AE eile chun réitigh a aithint maidir le praghsáil, inbhuanaitheacht agus soláthar cógas. In 2018, chuaigh Éire isteach sa Tionscnamh Beneluxa maidir le Beartas Cógaisíochta chun oibriú leis an mBeilg, an Ísiltír, Lucsamburg agus an Ostair. Aithníodh ceithre réimse comhoibrithe: faire na fáistíne, measúnú teicneolaíochta sláinte, comhroinnt faisnéise agus malartú beartais, agus comhídirbheartafocht praghaí.
8. I Meitheamh 2019, bhí Éire ina Ball Bunaidh den Tionscnamh Idirnáisiúnta Fhaire na Fáistíne atá á bhunú mar chuid den chlár oibre Beneluxa. Beidh sé mar aidhm ag an uirlis fhaire na fáistíne sin túis áite a thabhairt do gach táirge cóbhaisíochta atá á bhforbairt.

Athbhreithniú ar Phróiseas Faofa Aisíocaíochta FSS

9. Choimisiúnaigh an Roinn athbhreithniú neamhspleách seachtrach ar an bpróiseas aisíocaíochta cógas de chuid FSS in 2019. Ba é cuspóir an athbhreithnithe scrúdú a dhéanamh ar na socruithe rialachais (córais, struchtúir, próisis agus acmhainní san áireamh) le hiarratais phróiseála a fhaightear ó chuideachtaí cóbhaisíochta.
10. Roghnaíodh Mazars leis an Athbhreithniú a dhéanamh agus chuir siad a dtuarascáil deiridh ar fáil níos luaithi i mbliana.
11. Cuirfear torthaí agus moltaí an Athbhreithnithe agus na tograí atá ann dá bharr faoi bhráid an Aire in am is i dtráth.

Cóbhaisíochta

12. D'fhorbair an Roinn dréacht-Ráiteas Polasaí Náisiúnta um Chórais Bhithchosúla chun tacú le agus cur le na go leor tionscnamh agus uirlisí beartais atá ar siúl cheana chun an t-aistriú chuig cóbhaisíochta a chur chun cinn.
13. Déanann sé sin forbairt ar chomhairliúchán poiblí in 2017 a lorg tuairimí raon páirtithe leasmhara, grúpaí othar, gairmhithe cúram sláinte agus earnáil na tionsclaiochta san áireamh.
14. Cuirfear an ráiteas polasaí faoi bhráid an Aire lena cheadú deiridh in am is i dtráth.

Conradh Cóbhaisíochta Pobail

15. Téann an conradh cóbhaisíochta Seirbhísí Leighis Ginearálta (SLG) reatha siar go 1996 agus glactar leis go bhfuil sé go mór as dáta. Níor choinnigh sé suas le forbairtí le blianta beaga anuas, lena n-áirítear an bhéim níos mó atá ar sciar de riachtanais cúram sláinte na ndaoine a chomhlíontar i ngúram príomha a uasmhéadú, ar chomhoibriú idirdhisciplíneach agus ar an tacar sainscileanna atá ag cóbhaiseoirí de thairbhe a n-oideachais agus oiliúna. Tá tábhacht níos mó ag baint le sábháilteacht othar agus ceisteanna luach ar airgead freisin.
16. Tá an Roinn agus FSS ag iarraidh le tamall fada túis a chur le hathbhreithniú straitéisearch ar ról na gcóbhaiseoirí pobail agus teagmháil a dhéanamh le hAontas Cóbhaiseoirí na hÉireann chun téarmáí athbhreithnithe conartha a fhorbairt.
17. Aithnítear gur imir an línóna cóbhaiseoirí pobail ról ríthábhachtach le linn na paindéime Covid chun seirbhísí riachtanacha cóbhaisíochta a chur ar fáil don phobal agus do dhaoine leochaileacha inár bpobal. Chuathas i dteagmháil go rialta le hAontas Cóbhaiseoirí na hÉireann le linn na paindéime agus cuireadh roinnt shuntasach beart teagmhasach i bhfeidhm faoi na Rialacháin um Tháirgí focshláinte (Oideasú agus Rialú Soláthair) (Leasú), chun tacú le cóbhaisíochta pobail. I measc

na n-athruithe sin, tháinig athrú ar nósanna imeachta dálte agus éilimh, aistriú leictreonach na n-oideas agus na faisnéise faoi othair idir dochtúirí ginearálta agus cógaiseoirí agus athrú ar thréimhsí bailiochta na n-oideas.

18. Bhunaigh FSS grúpa oibre pleánala teagmhasachta le hAontas Cógaiseoirí na hÉireann agus Cumann Cógaiseoirí na hÉireann freisin chun tacú le gach ceann de na bearta tacaíochta a chur i bhfeidhm. Cuireann an grúpa oibre conair ar fáil freisin chun aon ábhar oibriúcháin eile a thagann chun cinn le linn na paindéime a phlé, ábhair a d'fhéadfadh tionchar a imirt ar chogaiseoirí pobail agus ar leanúnachas soláthair cágas don phobal.

Buiséad 2020 – Athruithe ar Scéimeanna Drugaí Pobail

19. Rinneadh socrú i mBuiséad 2020 le haghaidh roinnt athruithe ar na scéimeanna drugaí pobail.
- Ón 1 líil 2020, laghdófar táillí oidis ar dhaoine os ciomn 70 bliain d'aois go €1.00 agus beidh teorainn mhiosúil €10 i gceist. Do dhaoine faoi bhun 70 bliain d'aois, laghdófar an táille go €1.50 agus beidh teorainn mhiosúil 15 i gceist.
  - Ón 1 Meán Fómhair 2020, laghdófar tairseach na Scéime Íocaíochta Drugaí faoi €10 go dtí €114 in aghaidh an teaghlaigh.
20. Tá socruithe á ndéanamh chun éifeacht a thabhairt do na hathruithe sin, faoi réir cead a fháil ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Beartas Náisiúnta maidir le Sláinte Béil

21. Seoladh Beartas Náisiúnta Sláinte Béil, *Smile agus Sláinte*, ar 3 Aibreán 2019. Is Beartas cuimsitheach fianaisebhunaithe seo a ndearnadh eolas dó ag taighde leathan agus plé le gairmithe cúram sláinte béil. Tá sé ag teacht le beartais ábhartha Rialtais agus Sláinte eile, go háirithe na pleannan feidhmithe do *Sláintecare agus Éire Shláintíúil*.
22. Is é an chéad aidhm den Bheartas tacafochtaí a chur ar fáil chun cur ar chumas gach duine an tsláinte béil is fearr a bhaint amach. Is é an dara haidhm neamhionannas sláinte béil a laghdú ar fud an daonra ach cur ar chumas grúpaí leocheileacha rochtain a fháil ar chúram sláinte béil agus feabhas a chur ar a sláinte béil.
23. Is iad na Gníomhartha tosafochta feidhmithe in 2020/2021:
- Soláthar cúram fiacla saor in aisce a leathnú chuig leanáití phacáistí cúram sláinte béil ar aon dul leis an maoiniú a cuireadh ar fáil i mBuiséad 2020. Forbrófar treoirlínte cliniúla náisiúnta chun tacú leis na pacáistí, a leagann béis freisin ar úsáid mearcair (malgam) ar aon dul le reacataiocht AE. Beidh Cathaoirleach seachtrach i gceannas air sin agus tacóidh grúpa treoirlíne, ar a mbeidh ionadaithe ó gach ceann den ghairm, leis sin. Tacóidh na treoirlínte ansin le pléite agus comhaontú conartha le Cumann Fiaclóireachta na hÉireann.
  - Idirghabhálaча cui cúram sláinte béil agus conairí cúram chliniciúil a fhorbairt do ghrúpaí leocheileacha agus béis a leagan ar dhaoine i láithreacha cónaithe.
  - Athbhreithniú ionlán ar oideachas agus oiliúint lena chinntíú go mbíonn leibhéal scileanna na gairme ag teacht le riachtanais an lae inniu.